No. 110. DONDERDAG 18 SEPTEMBER. 1862.

NEGEN EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT, geschiedt op **Dingsdag**, **Donderdag** en **Zaturdag**. De prijs is per DRIE MAANDEN te ASSEN **f 2.30**, buiten ASSEN franco per post **f 2.45**. — De prijs der ADVERTENTIEN is van e e n tot v ij f regels **f 1.00**, en voor elken regel meer **f „-15**, behalve **f „-35** zegelregt. Groote regels naar plaatsruimte.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie *Drenthe*, brengen hiermede ter kennis van het publiek, dat de door den Koning goedgekeurde Begrootingen:

a. der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven van de provincie *Drenthe* voor de dienst van 1863;

b. der inkomsten en uitgaven van de provincie *Drenthe* voor de dienst van 1863, ter zake van het speciaal provinciaal fonds, bekend onder den naam van de *Kas ad pios usus* tegen betaling algemeen verkrijgbaar zijn gesteld bij de Provinciale Drukkers de heeren *H. P. A. van Gorcum en Co*

Assen den 10 September 1862.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
H. H A. SLUIS, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie *Drenthe*,

Brengen ter algemeene kennis, dat de afsluiting voor de passage van het gedeelte van den provincialen weg tusschen *den Aanleg* en *Rolde*, waarvan de bestrating thans wordt vernieuwd, nog zal voortduren tot aan den 30 dezer maand, kunnende de passage inmiddels over den *Duurzeresch* plaats hebben.

Assen den 17 September 1862.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter.
W. H HOFSTEDE, Griffier.

GEDEPUTEERDE STATEN der provincie *Drenthe*,

Brengen ter algemeene kennis dat de besmettelijke longziekte in de gemeente *Ruinerwold* is ontstaan op de stal van de gebroeders *Derks* op *de Hogt* in die gemeente, welke stal gelegen is op het perceel, aldaar kadastraal bekend in sectie D, no. 347; en dat dientengevolge, naar art. 2 van het reglement tot voorkoming van het ontstaan en van het verspreiden der longziekte onder het rundvee in deze provincie, de kring, voor welken wettelijk vermoeden van met longziekte besmet te zijn bestaat, in dier voege door dit Collegie is vastgesteld, dat daarteo behoorende kadastrale perceelen der gemeente *Ruinerwold*, bekend in sectie D, nos. **360 359 358 357 346 347 348 349 350 352 345 351 327 328 326 325 330** en **324.**

Assen den 17 September 1862.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

De **BURGEMEESTER** der gemeente *Assen*,

maakt bij deze aan de belanghebbenden dezer gemeente bekend, dat het 1e kwartaals-kohier van het patentregt dienst 1862—63, door den heer Commissaris des Konings in *Drenthe* den 10 Sept. 1862 is executoir verklaard en heden ter invordering aan den heer Ontvanger overgegeven, zullende mitsdien een iegelijk na bekomene kennisgeving van zijnen aanslag verpligt zijn dien, overeenkomstig de bestaande verordeningen te voldoen, op straffe van parate executie, terwijl de zoodanigen welke hun aanslagbiljet niet mogten hebben ontvangen, zich ten kantore des Ontvangers moeten vervoegen, alwaar een dubbel daarvan kosteloos aan de belanghebbenden zal worden uitgereikt.

Dat zij, die vermeenen te hoog of verkeerdelijk te zijn aangeslagen, zich deswege schriftelijk op ongezegeld papier in reclame kunnen voorzien, gerigt aan heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie, en des verkiezende in te dienen bij den heer Contróleur der directe belastingen, mits binnen drie maanden na de executoir-verklaring der kohieren, terwijl daarnevens zal worden gevoegd:

A. Een uittrekslel of extract uit het kohier en

B. Eene duplicaatkwitantie wegens voldoening der vervallene termijnen.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid kunne voorwenden, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, daar waar zulk gebruikelijk is.

Gedaan te Assen, den 17 September 1862.

De Burgemeester voornoemd,
H. VOS, l. B.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

Garribaldi — die naam klinkt steeds door geheel de wereld, doch nergens is hij meer op de lippen des Volks, dan in Engeland en groot was te Londen de ongerustheid, toen het Volksblad *Daily News* mededeelde: „wij ontvingen zoo even een onderzeeschen telegraaf, gedagteekend Spezzia en luidende: „„*Garribaldi* is zwak, heeft veel koorts en de ontsteking is pijnlijk. De geneesheeren willen hem aderlaten. Ten einde zijn leven en zelfs zijn been te redden, is het noodzakelijk, dat een der beste Engelsche heelkundigen onverwijld herwaarts kome!""

Oogenblikkelijk dacht men aan den onverwachten dood van *Cavour*, die, volgens het gevoelen der geneeskundige wereld, verwaarloosd werd, en de eene dépêche na de andere ging uit Londen naar Spezzia. Onmiddelijk vertrok een beroemd chirurgijn naar Italie, vergezeld door twee der vertrouwdste vrienden van *Garribaldi*, en op verschillende plaatsen werden bijeenkomsten gehouden, om te spreken over *Garribaldi* en wat er in zijn toestand, behoorde te worden gedaan. In eene daarvan, te New Castle, bijgewoond door meer dan 5000 menschen, werd eene resolutie genomen, strekkende om de ontruiming van Rome door de Fransche troepen te vragen en tevens: de in vrijheid stelling van *Garribaldi.*

Talrijke nieuwsgierige belangstellenden stroomen naar Spezzia, ten einde te vernemen naar den toestand van den grooten patriot en de heer *Ambigio*, een koopman, opende tusschen Genua en Spezzia eene stoombootdienst en biedt kosteloozen overtogt aan allen, die, al was het alleen door hunne tegenwoordigheid op Spezzia, een bewijs willen geven van hunne achting en genegenheid voor den „gevangene," terwijl de Secretaris van het *Garribaldi*-comité openlijk bekend maakte, dat Lord *Palmerston* aan den Engelschen gezant te Turyn een brief zond, met aanbeveling, om den heer *Patridge*, de beroemde chirurgijn, toegang te verschaffen bij *Garribaldi.*

Ook Fransche genees- en heelkundigen willen Italie's „Bevrijder" bijstaan met raad en daad, en drie Parijsche heelkundigen hebben, na uit Spezzia volkomen ingelicht te zijn aangaande zijn toestand, een consult gehouden over de behandeling zijner wonden. Men verzekert op nieuw, dat de kogel niet verwijderd en daardoor ontsteking ontstaan is, dat niet alleen het afzetten van het been onvermijdelijk mag worden gehouden, maar ook de vrees niet overdreven is, dat de lijder eene amputatie niet overleeft.

Volgens eene vertrouwelijke mededeeling, zou Koning *Victor Emmanuel* een eigenhandigen brief aan *Garribaldi* hebben geschreven, zoo hartelijk en deelnemend, dat de geneesheeren, ten einde geen al te levendige aandoeningen bij den gewonde op te wekken, hem de lectuur daarvan niet durfden toestaan.

En die man zou gevangene blijven, wat meer zegt, zou als schuldige aan verraad teregt staan?!

Zou Koning *Victor Emmanuel* op zulk eene wijze de sympathie, door Europa aan *Garribaldi* gebragt, als 't ware in 't aangezigt slaan?

Hij zal het wel laten.

Die hem dat mogt raden, is een dwaas en kent de kracht niet van een beleedigd Volk. Hij zou teregt staan voor de regtbank van het Volks-gevoel, en die dat krenkte, was altijd een verloren man — ook al droeg hij eene kroon.

Garribaldi's toestand is nog bedenkelijk, maar *Ratazzi* is dood — wij bedoelen het Ministerie-*Ratazzi.*

Ratazzi heeft een gesprek met den Koning gehad en daarin werd bepaald, dat hij nog eenigen tijd „zetschipper" zal zijn op het vaartuig van Staat en dan zijne plaats afstaan aan *Ricasoli.* Die Staatsman was onlangs in Engeland, om, zoo heette het, zich bekend te maken — met het Armstrongs-kanon of de nieuwe drijvende batterijen? neen, met den toestand van den *landbouw.*

Geloove die 't kan!

Maar wat zal *Ricasoli* doen, als hij Minister is geworden?

Aangaande *Garribaldi*'s toestand verhaalt men, dat een stukje van de laars en van de broek in de wond is geraakt en daardoor de genezing zeer bemoeijelijkt wordt.

„Acht tiende gedeelte van *Garribaldi's* vrijwilligers, en met hem gevangen genomen — zoo verzekert de half-officiële Parijsche *Constitutionnel* — zijn op vrije voeten gesteld. 't Waren jongelingen beneden de 18 jaren (met hunne geboorte acte in den zak?) en zij wisten niet wat zij deden."

Dat is nog al vreemd. Op 18 jaren een geweer op den schouder te nemen onder het commando van een *Garribaldi* en niet te weten *waartoe*!

„Over eenige dagen — zoo vervolgt genoemd blad — zullen ook de gevangen [illegible] nen avonturiers van 18 tot 21jarigen ouderdom worden ontslagen en zoo het geheele vrijcorps weder de vrijheid hebben, behalve de hoofd officieren, die bij de afkondiging van het huwelijk van Prinses *Pia* en den Koning van Portugal naar huis kunnen gaan."

Ziedaar eene *gedwongene* edelmoedigheid!

Garribaldi zou vergiffenis worden opgedrongen, als er „wat aan de hand is."

Dezelfde *Constitutionnel* zegt — uit verlegenheid om iets beters en belangrijkers te zeggen? — dat, ofschoon Frankrijk nu reeds 13 jaren den Paus beschermt, hierin nog geen reden is om te gelooven, dat het altijd de Pausselijke Regering wil ondersteunen. Heeft de Pausselijke Regering aanspraak op *onafhankelijkheid* — de Volkeren hebben regt op *vrijheid*, en als de Pausselijke dagbladen verzekeren, dat de Romeinen den Paus liefhebben, dan zijn er ook geen vreemde bajonnetten noodig om hem te beschermen.

Welk een akelig oud thema is dat!

De heer *Caperto*, kapellaan van Z. M. Koning *Victor Emmanuel*, is overleden, zonder dat hem de genademiddelen der Kerk zijn toegediend.

De geestelijkheid weigert tegenwoordig te zijn bij zijne begrafnis en daarom zal het lijk door de burgerlijke autoriteit plegtig worden ter aarde besteld.

„Dat is de eerste kastijding", zegt een Jezuit, „die de ongelukkige prelaat ontvangt."

De vraag is, of de overledene dit gemis wel als zoodanig heeft beschouwd.

Een der Engelsche bladen noemt *Victor Emmanuel* de „*ex*-Monarch van Nizza en Savoye" en Zijne „Vice-Koninklijke Majesteit." Een ander spreekt van den „pro-Consul van den Keizer der Franschen in Italie" en zegt, dat *Garribaldi's* wonden opzettelijk veronachtzaamd worden, wijl de pro Consul van zijn Gebieder bevel ontving, om den Italiaanschen held zachtjes uit de wereld te helpen. Nog een ander blad voegt er bij: „'t Zou gewis menig (eigen)belanghebbende zeer aangenaam zijn, als de eigenzinnige *Garribaldi* de goedheid wilde hebben, in de gevangenis te sterven. Dan zou men geen geld te lief hebben om hem veel laatste eer te bewijzen en hem een monnment van nationalen rouw en dank op te rigten."

De Pruissische Minister van Oorlog heeft zijn budget zóó verdedigd, dat hij gelijkelijk ergernis en gelach verwekte. Hij sprak zoo verward, dat men niet wist of het ernst dan wel scherts was, en ieder zeide: „de man heeft geen kennis van parlementaire vormen." De Minister lacht om die verklaring en meent, dat hij die, om een goed leger op de been te hebben en te houden, ook niet noodig heeft.

Maar *geld* heeft hij noodig en de Kamer heeft het koord van de groote lands-beurs.

Dat vergeet de heer *van Roon* wel eens.

Het huwelijk tusschen den Prins *van Wallis* en Prinses *Alexandra* van Denemarken is eene geklonken zaak.

De Prins heeft eene matige fortuin en de Prinses ontvangt eene zeer ordinaire huwelijksgift.

Ook Koningin *Victoria*, zegt men nu, heeft naauwelijks genoeg om „haar staat" op te houden, en met moeite betaalde zij, in termijnen, de schulden van haren voor vele jaren reeds overleden vader. Daardoor won zij echter in de schatting van het Engelsche Volk.

Heeft daarenboven *Alexandra* betrekkelijk weinig contanten — zij bezit een schat van bekoorlijkheden en deugden.

Een Hannoversch tweede luitenant, die openlijk zeide, dat hij democratische beginselen was toegedaan, is door den „raad van eer" uit het leger verwijderd, wijl hij niet alleen eene politieke denkwijze bezat,

maar die ook openbaarde.

„Wat, gij mompelt? probeer eens te *denken!*" zei eene halve eeuw geleden korporaal *Torr* tegen den recruut *Tünnhaus* en deze beloofde dat hij 't laten zou.

Hannover is *iets* vooruitgegaan, maar de pas zal weldra grooter worden en dan zien wij den tweeden luitenant welligt weer, maar hoogstwaarschijnlijk in eene andere rol.

Te Warschau zit het nog vol complot lustigen en zelfs leden van de Keizerlijke academie van beeldende kunsten zijn daarmede behebt. Daarom werd bij die mannen van smaak huiszoeking gedaan — en hoe ontvingen zij de beambten, met die onpleizierige taak belast? Zij vuurden er op, maar schoten mis, zooals aan leden eener academie van beeldende kunsten niet kwalijk was te nemen.

Intusschen, de gewapende magt kwam binnen en vonden eenige revolvers en dolken, voorwerpen, die zij, als academie-leden, juist niet volstrekt noodig hadden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— Dezer dagen stond voor het Provinciaal Geregtshof van Gelderland teregt *Hendrik Boferding*, oud 36 jaar, geboren in Oost-Indie, laatst gewoond hebbende te Hengelo, timmerman van beroep, beschuldigd van valschheid te hebben gepleegd in onderhandsch geschrift en het des bewust gebruik maken van dat valsche stuk. Deze persoon, zich te Keppel aan het werk bevindende, had aldaar berigten ingewonnen omtrent den persoon en de gegoedheid van zekeren aldaar wonenden Amsterdamschen rentenier *Peters* genaamd, waarop hij dezen op eene wandeling aansprak met de vraag, of hij ook werk voor hem had.

Genoemde heer vertoonde hem daarop een kersenboom en vroeg hem of hij daar ook iets van maken kon, hetwelk hij ontkennend beantwoordde, als zijnde deze boom te dun, maar zich bereid verklaarde, hem tegen ruiling van dien boom en met toegifte van eenig geld, een tafeltje van kersenhout te vervaardigen. Toen dit aangenomen werd, verzocht hij den heer *Peters* zijn adres te schrijven op een papiertje, dat hij hem voorhield, en waarop de heer *Peters* zijne beide voornamen: *Peter Lodewijk* nederschreef.

Eenigen tijd daarna vervoegde zich een deurwaarder uit Zutphen bij den heer *Peters*, met de vraag, of hij iets met *Boferding* had uit te staan, waarop deze, die niet meer aan het geval van het tafeltje dacht, antwoordde, dat hij dezen persoon niet kende. Des avonds van dienzelfden dag vervoegde zich de gezegde deurwaarder, in gezelschap van *Boferding* en nog een ander persoon, andermaal bij den heer *Peters*, en legde hem hetzelfde papier, waarop hij die beide voornamen gesteld had en dat *nu* bleek een zegel geweest te zijn, weder voor in den vorm van een schuldbekentenis van geleend geld, ten behoeve van *Boferding*, groot f 4700. Dat de heer *Peters*, reeds een bejaard man, verwonderd en verontwaardigd, deze schuld ontkende, spreekt van zelf.

Boferding echter scheen die zaak te begeerlijk toe, om die maar zoo te laten loopen en gaf die schuldbekentenis in betaling aan een schipper, en bragt drie getuigen voor waarvan de een verklaarde te hebben gezien, dat in 1858 *Boferding* dat geld was ter hand gesteld, de anderen, dat ze gezien hadden, dat de heer *Peters*, die schuldbekentenis had geteekend, en wikkelde bij de voortdurende ontkentenis van den heer *Peters* dezen in een civiel proces. Toen echter die schuldbekentenis geregistreerd moest worden, en daarvoor f 87 noodig was, verzocht hij verscheidene personen, om die te willen leenen, voor het doorzetten, zooals hij zeide, van zijnen regtmatigen eisch. Die vlieger niet opgaande, omdat die personen het stuk wantrouwden, verzocht hij aan het gemeentebestuur van Doesborgh een bewijs tot gratis procedure, en toen hem dit geweigerd werd, veranderde hij zijn domilie naar Zutphen, vroeg daar hetzelfde bewijs en — verkreeg het. Nu dacht hij de zaak gewonnen en het slagtoffer zijner list in zijne magt, maar hij dacht er niet aan, dat zijne omgekochte getuigen zijne aanklagers zouden worden. Immers een dezer maakte zich bezwaard een eed te moeten doen en begaf zich naar den heer *Peters*, wien hij de zaak blootlegde.

Dit kwam ter oore van den veldwachter van Keppel en deze spoedde zich naar zijnen Burgemeester, om last tot onderzoek te vragen, en toen hem dit toegestaan werd, begaf hij zich in burgerkleeding naar de woning van den bekeerden getuige, maakte zich aan hem bekend, liet zich de zaak verhalen en drong er op aan, dat hij *Boferding* in zijne woning zou lokken en daar, terwijl hij met den veldwachter van Hengelo, dien hij inmiddels zou gaan halen, in de bedstede verborgen was, de geheele zaak, zooals die van den beginne zich had toegedragen, zou bespreken. Dit gelukte, en *Boferding* weerlegde den gewaanden angst van den getuige met de volle verzekering, dat er geen gevaar bij was, dat hij de zaak zoo slim had aangelegd en *Peters* betalen moest, omdat hij diens handteekening, door het bijvoegen van het woord *Peters* volledig had gemaakt en niemand daarin een verschil ontdekken kon.

Nadat de zaak geheel was besproken en beide de woning hadden verlaten, maakte de veldwachter direct zijn procesverbaal op en nu veranderde de civiele actie tegen den heer *Peters* in een crimineel proces tegen den inmiddels gearresteerden *Boferding*. Telkens verzocht hij een nieuw verhoor; in het eene verklaarde hij de som aan den heer *Peters* werkelijk te hebben geleend en die als eene erfenis van zijne stiefmoeder te hebben ontvangen, en toen het nikwam dat zijne ouders behoeftige lieden waren geweest bekende hij in een ander verhoor de ware toedragt der zaak, terwijl hij nu in de debatten van het Hof tot het uiterste volgehield, volhield, dat de heer *Peters* hem die som schuldig was.

Het mogt hem echter niet gelukken de Justitie te misleiden: na het verhoor van 12 getuigen rekwireerde het Openbaar Ministerie zijne schuldverklaring aan het hem bij de acte van beschuldiging ten laste gelegde misdrijf en, daar hier waarlijk geen verzachtende omstandigheden aanwezig waren, veroordeeling tot tien jaren tuchthuisstraf en geldboete.

Het Hof heeft die schuldigverklaring uitgesproken en den aldus ontmaskerden bedrieger veroordeeld tot acht jaren tuchthuisstraf en twee geldboeten elk van f 50.

— Op 13 jl. des avonds had men te Leijden en opoertje ten gevolge van een nieuw wandel-programma, opgesteld door den 1sten commissaris van politie *Hendriks* en wel naar een Londensch model. Volgens dit programma moesten de Leijdenaren op hunne zaturdagavond-botermarkt-wandeling, als zij van de karnemelks-brug kwamen, gebruik maken van de straat onder de boomen en zij die cours zetten naar genoemde markt, van de kor nbeurs over de klinkerstraat langs de huizen kuijeren. 't Plan was goed, maar de menschelijke natuur, die altijd en erfelijk dwars in den wagen zit en een ingeschapen afkeer heeft van reglementen, toonde dit ook hier. De Leijdenaars wilden precies wandelen zooals hunne vaderen deden; de politie wilde het anders, men commandeerde en weigerde gehoorzaamheid; 's Lands militaire voetknechten werden tot hulp geroepen, men wierp glasruiten in en hij die de nieuwer-wetsche promenade had uitgevonden, met den plaatselijken adjudant, geraakten onpleizierig onder 't volk, tot dat de rijdende artillerie kwam en, voor paardenpooten heeft het volk respect, de orde herstelde.

Twee wethouders hadden vergeefs beproefd het tumult te stillen.

Eenige schooljongens zijn gearresteerd.

Zondag was het op nieuw woelig in de stad en des avonds was het weder dezelfde comedie, tot dat de gewapende magt eenige belbamels achter 't slot zette

De commissaris *Hendriks*, die, zonder het dagelijksch bestuur daarin te kennen, de Leijdenaren at de nieuwe Engelsche wandelkuur wilde onderwerpen, is tijdelijk in zijne ambtsbediening geschorst.

De plaatselijke adjudant is gekwetst. De jongens zitten nog in arrest en verliezen kaartjes op school en de justitie doet onderzoek.

Eén ding is zeker: wat te Londen goed is, is daarom nog niet goed te Leijden.

LAATSTE BERIGTEN.

Pallavicini, die *Garribaldi* gevangen nam, is *begiftigd* met het commandeurs-kruis van het legioen van eer door Keizer *Napoleon* III, wiens leus ééns was: »Italie vrij van de Alpen tot aan de Adriatische zee!»

Te Gorinchem herstemming tusschen de Heeren *van Boetselaar*, die 566, en *Virulij*, die 544 stemmen verkreeg

In de veiling te Amsterdam van ruim 500.000 balen koffij, is *alles* verkocht.

't Minste goedje gold nog 43½ cents.

De schatkist wordt weer krachtiger en 't »elf uurtje" slapper.

Effectenbeurs te Amsterdam.

17 Sept. Ned. Werk. Schuld 2½ pct. 64½, dito 3 pct 76¾, 4 pct. 99⅛ — Spanje onbep stukken 2 pct. 44⁷⁄₁₆ — Rusland 1798 en 1816 5 pct. 101⅞ — Oostenrijk Met 5 pct. 52⅜, dito rente Amst. 5 pct. 74⁷⁄₁₆; dito Nat. Met. 5 pct. 61¼.

Graanmarkt te Amsterdam.

Tarwe f 10 lager; 130 ponds bonte Poolsche f 345. — Rogge onveranderd. 123 @ Pruisische f 225 — Koolzaad 1 £ hooger, op 9 v. op Nov. 84. op April 85½ p. vl. — Raapolie op 6 weken f 49¼. vliegend f 48

Assen, 18 Sept.

Bij Zijner Majesteits besluit is benoemd tot raadsheer in het provinciaal geregtshof in Groningen Mr. C W Dull, thans regter in de arrondissements-regtbank te Winschoten.

— Onze dagbladen oordeelen over de troonrede zeer verschillend. Het eene vindt die kern-achtig — het andere plaatst er dit motto boven: »neem het weinige voor lief!« Men moet hierbij in 't oog houden *wie* oordeelt.

— Wij vernemen, dat door den Bisschop van Utrecht tot Kapellaan bij de R. Cath. gemeente te Leeuwarden is benoemd, de heer *A. de Grijs* alhier.

— ZExc. de Minister van Binnenl. Zaken heeft besloten, dat tot de kosten van het maken van vier Stoommachines en vier Machine-gebouwen, voor de wateropmaling tot voeding van het Noord-Willems-Kanaal en van het bovenstand der Drentsche hoofdvaart, begroot op f 125 000 00, vanwege het Rijk zal worden bijgedragen de som van f 36,000.00, terwijl, volgens overeenkomst, de Noord-Willems-Kanaal-Maatschappij daarvoor ten haren laste zal nemen de som van f 30,000.00, en de Provincie Drenthe de som van pl. m f 60,000.00.

Ten opzigte van de kosten van onderhoud en bediening der stoomwerktuigen besloot Z. E. deze door de Provincie Drenthe en het Rijk gemeenschappelijk te doen dragen, onder voorwaarde, dat »deze regeling slechts voorloopig zij en wel zoo lang als blijkt, dat de Maatschappij buiten staat is een deel dier kosten hetwelk toch volgens de concessie ten haren laste moest komen, te bestrijden, dat de betaling van het Rijksaandeel in de kosten van onderhoud en bediening jaarlijks aan de Provincie geschiede bij wijze van subsidie en eindelijk, dat het beheer worde gevoerd door den Rijks en Provincialen Waterstaat.»

Naar aanleiding van dit besluit, is door heeren Gedeputeerde Staten van Drenthe het navolgend voorstel aan het bestuur der Maatschappij gedaan: »dat de Maatschappij tot het voedingswerk, wordt dit nu alleen door de Provincie ondernomen, behalve de bijdrage in geld van f 30,000.00 tot de kosten van daarstelling der machines en gebouwen, bij de Sluizen I en II, den grond voor de gebouwen noodig in eigendom aan de Provincie zal afstaan; dat zij bij de vier sluizen de constructie die tot verwezenlijking van het voedingsplan noodige werken op en in haren grond zal toelaten, en eveneens zal dulden al 't geen inkomstig tot onderhoud, herstel en bediening daarvan door of vanwege de Provincie in of aan hare grond zal moeten worden verrigt, mits de zaken worde hersteld in den vorigen staat; dat zij, behalve en overkomst hare verpligting tot onderhoud van haar kanaal en werken naar de concessie, zich verpligt tot onderhoud daarvan zóó, dat de geregelde werking der voedingsmachines verzekerd zij, en ook wel uitdrukkelijk tot herstel van di gebreken, die aan haar kanaal en werken door de opmaling zelve, of 't voedingswerk in ruimen zin, mogten kunnen worden veroorzaakt; dat zij de bediening hare sluizen, in zoover noodig voor het met vrucht werken de machines, zal rigten naar de bevelen van den rijks- en provincialen waterstaat; dat zij langs haar kanaal tolvrij zal laten passeren de schepen, bevracht met materialen en goederen voor de stichting en inrigting der machine-gebouwen en inkomstig voor onderhoud en bediening noodig en eindelijk, dat zij de aan de Commissie tot het bekostigen van het voorbereidingswerk voor de wateropmaling harerzijds verstrekte som van f 1000 voor hare rekening blijve houden.»

Over dit voorstel zal worden gehandeld op de buitengewone algemeene vergadering van Deelhebbers in de Maatschappij, 2 October hier te houden.

Deze hoogst belangrijke zaak zal verder in de buitengewone vergadering der Provinciale Staten, te houden op 29 e. k., worden behandeld. Daarin zal tevens ter tafel komen eene aanvraag van den heer Mr. *C. Hiddingh* te Arnhem, om subsidie uit de Prov. fondsen voor de kosten van kanalisatie der Weerdinger-veenen in verbinding met het Oranjekanaal en een voorstel van Gedeputeerde Staten, tot wijziging van het reglement op de waterschappen, vastgesteld in de jongste zomervergadering der Staten.

† **Meppel**, 17 Sept. Gisteren had hier de gewone najaarsmarkt plaats. Zij was druk bezocht; de handel was vrij levendig, vooral in paarden en veulens. De handel in runderen was zeer matig, ofschoon de prijzen voor goede soorten nog al hoog waren. Er zijn nog verkocht tot f 150 toe, terwijl de paarden tot f 400 en de veulens tot f 160 zijn verkocht.

Ook was de markt druk bezocht voor zoo veel het publiek aangaat. Van heinde en verre kwamen de marktgangers te voet, per as en per schuiten aan en genoten de kermispret met volle teugen, doch over 't geheel op gepaste wijze.

† **Appelscha**, 17 Sept. Meldden wij vroeger van hier, de belangrijke vooruitgang, waarin deze veenkolonie mag deelen, zoodat Appelscha, hoe langer zoo meer een welvarend aanzien verkrijgt, nu kunnen wij iets berigten, dat zeker der vermelding overwaardig is. De heer *F. van den Bosch* nl laat eene prachtige en collossale zaal bouwen, waarvan de aanstalten reeds ieder bezoeker verbazen. Die zaal zal 27½ el lengte en binnen werks 9 el breedte hebben; van de vloer tot het plafond zal 10 voet ruimte zijn. Overigens zal alles zóó prachtig worden ingerigt, dat er alle redenen bestaan, om te verwachten, dat Appelscha, zich eerlang zal kunnen beroemen op het bezit van de grootste en fraaiste zaal van geheel Friesland, eene zaal, die bij uitnemendheid geschikt zal zijn tot het houden van bals, groote partijen en gezelschappen. Het is te hopen, dat de heer *van den Bosch* die in dezen geen kosten schroomt en het dorp Appelscha hierdoor een belangrijke dienst bewijst, voor zijne moeite door een druk bezoek moge worden beloond en de nieuwe schoone, colossale zaal moge medewerken ter bevordering van nut, genoegen, verlichting en beschaving.

† **Smilde**, 17 Sept. Heden werd alhier de gewone najaarsmarkt, door het schoonste weder begunstigd, gehouden. Dezelve was rijkelijk met vee bezet. De handel in runderen en varkens was zeer levendig en daarvoor werden hooge prijzen bedongen. Voor schapen en geiten was weinig kooplust en daarvan is veel onverkocht gebleven. Aan pleiziervolk ontbrak het geenszins. Het muziekcorps uit Assen, onder de leiding van den heer *Bakker*, door een der logementhouders voor dezen avond geëngageerd, bragt veel tot opluistering van de kermis bij.

† **Emmen**, 15 Sept. In de Courant van 19 Julij jl., No. 84, is berigt, dat zich in den tuin van *J. D. Hoving*, landbouwer alhier, een bijzonder groote aardappelstam bevond, die daar, zonder gepoot te zijn, opgeschoten was; heden zijn zijne vruchten gedolven en is bevonden, dat dezelve een getal van vier en tachtig bedroegen, die te zamen vijftien Ned. ponden wogen. Het was onder den stam als of de aarde er verdwenen was en er niets dan aardappels gevonden werden.

† **Sellingen**, 15 Sept. Er bestaat vooruitzigt, dat de kunstweg van Winschoten naar Wedde eerlang zal verlengd worden, en wel over Vlagtwedde en Bourtange naar de Hannoversche grenzen. Door het Rijk wordt daartoe 40 ten honderd, en door de provincie Groningen dergelijke subsidie toegezegd, zoodra de gemeente Vlagtwedde besloten heeft 20 pCt. te willen bijdragen. Voorwaar, eene gunstige toezegging, allezins aannemelijk om gretig te worden aangenomen. Men vleit zich dan ook, dat het Bestuur van Vlagtwedde, vooral onder deze gunstige omstandigheden, niet langer zal aarselen den lang gewenschten weg tot stand te brengen, waaraan èn Gemeente èn Provincie èn Rijk zooveel gelegen ligt.

† **Elsloo**, 15 Sept. Toen in het begin der vorige maand de tongblaar, zich onder het rundvee, op een drie à viertal stallen alhier openbaarde zich en snel verspreidde, vreesde men dat onze geheele veestapel zoude worden aangetast. Onze vrees was echter ongegrond, want de besmetting is bij de genoemde stallen gebleven, heeft slechts in ligte mate geheerscht, en is sedert 3 weken reeds geheel uit ons dorp geweken. Bij enkele der besmette runderen vertoonde zich ook de klaauwziekte, die mede als geweken mag beschouwd worden, zoodat onze veestapel thans weer gezond is.

† In Drenthe en ook in deze environs hoort men, zoo het geen klagen mag heeten, toch gedurig spreken, dat de

rogge weinig zaad uitlevert, en wij gelooven, dat dit ook niet geheel bezijden de waarheid is. Echter kunnen wij melden, dat *Wiebe Kastelein* alhier, de opbrengst rogge van 8 Ned. roeden, heeft gedorscht en de kwantiteit van een mudde en vijf en zeventig koppen heeft erlangd, 't welk hij, wäre de band der schoven zoo dik geweest als gewoonlijk in de provincie Drenthe, uit p. m. 100 schoven of eene vim heeft verkregen. Bedoelde rogge is Romeinsche en was als eene proeve voor wisselbouw verleden herfst uitgezaaid en zal nu, bij zulk eene gelukkige proefneming geheel tot zaaikoren worden gebruikt. Ook *Meindert Lapstra*, die sedert 2 à 3 jaren Romeinsche zaairogge gebruikt, geniet bijna even gelukkige resultaten, waarom zij meer worden aangemoedigd, om van zaairogge te verwisselen, zooals onze landbouwers vroeger dikwijls deden en zaaikoren in Drenthe lieten koopen.

+ **Harlingen**. 15 Sept. Met de werkzaamheden tot inpoldering van den Dollart gaat het goed vooruit. Hier en daar, te zamen over eene lengte van p. m. 2000 ellen in den afsluitdijk, zakt de aangebragte stof nogtans gedurig uit, zoodat de aannemers, dien volgens het bestek de noodige vrijheid gelaten is, afdoende middelen zullen moeten bezigen, om tot betere uitkomst te geraken.

+ Het verslag der Hoofdcommissie der Weduwen en Weezenbeurs voor onderwijzers in Friesland, geeft als uitkomsten, dat over het jaar 1861 was ontvangen aan contributiën der leden f 4167 76⁵, waarvan uitbetaald aan 38 weduwen en 40 kinderen en weezen de som van f 3977,50, zoodat meer aan contributie is ontvangen dan uitbetaald f 190,26⁵. Gemeentebesturen, kerkvoogdijen en donateurs gaven in den loop van het jaar f 1253,50, de subsidie der provincie bedroeg f 300 en de intr. van inschr. en coupons f 258. Deze laatste drie posten strekken tot stijving van het reserve fonds, dat bij de sluiting van het boekjaar f 14,800 groot is. Ofschoon de contributie tot het maximum (f 10) geklommen is, en het reserve fonds een goede toekomst schijnt te belooven, is de stand dezer nuttige zaak toch niet zoo gunstig, als zij wezen kon, doordien vele onderwijzers nog steeds weigerachtig blijven deelgenooten van de beurs te worden. Dit is wel onbegrijpelijk, daar zoo vele instellingen buiten het onderwijs, door hunne bijdragen, niet alleen voorgaan in het betoon van belangstelling, maar ook, door die bijdragen, het reserve fonds zoo veel verbeteren, dat het eenmaal de instelling de noodige vastheid kan geven.

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

† **Harlingen**, 15 Sept. Gisteren middag nam de W.Ew. heer *Koopmans van Boekeren*, voor zijn vertrek naar Leiden, in eene openbare godsdienstoefening in de Westerkerk afscheid van de kinderen der gemeente, sprekende naar aanleiding der woorden II Kon. 4 vers 26: *„Is het wel met uw kind?”* Het waren, als altijd, weder goede woorden, welke de geliefde leeraar tot de kleinen sprak. Maar bij de kinderen hadden zich ook thans een groot getal bejaarden naar het bedehuis begeven, zoodat de schare de deuren uit stond.

Nader berigt omtrent de bijeenkomst der onderwijzers te Assen, 12 Sept. 1862.

De jaarlijksche vrijwillige bijeenkomst van Onderwijzers uit deze provincie met de Schoolopzieners en den Inspecteur is heden gehouden. Naar aanleiding van 't geen vroeger was behandeld, werden, in de eerste plaats, door den Voorzitter eenige beschouwingen medegedeeld

1) over eene tafel, of rooster, van werkzaamheden. — Eene weldoordachte tijdverdeeling en werkregeling is voor elke school eene behoefte, zoo luim en inval niet zullen regeren; niet het eene vak boven het andere voorgetrokken of verwaarloosd. Een model te ontwerpen, voor alle scholen bruikbaar, is niet wel mogelijk, vooral daarom niet, omdat de namen der vakken van onderwijs, lezen, schrijven enz., in ruimeren en engeren zin kunnen genomen worden en 't aantal uren zich noodwendig hierna regelen moet. „'t Lezen” b.v. kan zich hoofdzakelijk tot het werktuigelijke bepalen, maar 't kan en moet ook 't verstaan in zich opnemen; 't verband en den zamenhang van 't gelezene; 't bespreken en verklaren der voorkomende woorden. Onder „'t schrijven” kan men verstaan alleen 't leeren maken der letters, 't schrijven naar voorbeelden: maar, doeltreffender, kan 't afschrijven en stellen te gelijk bevatten. Zoo is geen algemeen model mogelijk: een algemeen beginsel daarentegen, schijnt men wel te kunnen aannemen. Van de vijf en twintig, ook wel zeven en twintig, dagschool-uren in de week, vijf voor ieder der hoofdvakken, lezen, schrijven en rekenen; voor de taal, „'t inbegrip” aller kennis, met de spraakkunst, twee uren; en de acht of tien overige uren verdeeld over de overige vakken en deels tot herhaling.

2) Begin niet met de kinderen definitiën en kunsttermen te laten opzeggen; 't strijdt tegen een zielkundig onderwijs: maar begin met, geleidelijk en ontwikkelend, de zaak te doen kennen; laat het *begrip* eerst bij den leerling geboren worden, en de bekendmaking met den naam, met de bepaling of 't kunstwoord, dáárop volgen. De lagere school is de fundamentale school: op haar onderwijs rust het volgende, gelijk een gebouw op zijne grondslagen. Daarom moet zij, zonder geleerde vormen, zonder scherpe scheiding der vakken, vereenvoudigend en verbindend, eerst de beginselen der wetenschappen mededeelen; algemeene ontwikkeling en algemeene kennis pogen te verbreiden. Ze moet zich meer van dit beginsel doordringen, naar mate onze tijd 't minder telt, en alles wacht van een vroegtijdig *vakonderwijzer*.

In de tweede plaats deelde de onderwijzer *K. Hemsems* zijn gevoelen mede omtrent de beste inrigting der schoolonderwijzersgezelschappen. Eenige hebben tegenwoordig iets van scholen: de eene onderwijzer overhoort, als 't ware de les van den anderen. Bij verscheidene maatschappijen hebben de redevoeringen van één spreker thans plaats gemaakt voor eene vrije, onderlinge gedachtenwisseling van meerderen; voor een geleidelijk gesprek over een bepaald onderwerp. 't Schijnt wenschelijk, dat in de onderwijzersgezelschappen, op gelijke wijze, onderlinge gedachtenwisseling over bepaalde punten, vooral nopens de werkdadige onderwijskunde, meer en meer de plaats innemen van 't lesopzeggen. — Deze opmerkingen verdienen alzins behartiging.

't Volgende punt van behandeling was de Weduwebeurs. In de bijeenkomst 1861, was *'t Reglement op 't Fonds voor weduwen en weezen van openbare onderwijzers in Drenthe* vastgesteld en aangenomen. Bekrachtigd bij K. Besluit, 8 October 1861, trad het bij deze bijeenkomst in werking, wat de keus van een nieuw bestuur betreft. Tot leden uit de vijf districten zijn gekozen: uit het 1ste *J. Karsten*; 2de *G. A. Kalverkamp*; 3de *M. Stevens*; 4de *K. Hemsems*; 5de *P. Veeze*. Deze leden, met Mr. *C. L. Kniphorst* uit de Schoolopzieners, en den Inspecteur, in deze betrekking Voorzitter, 't bestuur uitmakende, hebben met eenparige stemmen tot Penningmeester-secretaris gekozen den heer *G. R. W. Kijmmell* te Assen, die de benoeming heeft aangenomen en zijne betrekking aanvaard. Uit de gelden, vrijwillig ten behoeve van 't Fonds sedert eenigen tijd bijeengebragt, is door 't nieuw bestuur aan den Penningmeester van 't afgetredene, *J. Karsten*, met algemeene goedkeuring, eene pendule ten geschenke aangeboden, als dankbetuiging voor de diensten, door hem aan 't Fonds bewezen.

't Hoogste voor den onderwijzer is de school en 't onderwijs, *niet* het beantwoorden van prijsvragen. Den boom kent men aan zijne vruchten: den onderwijzer aan zijne leerlingen. Maar 't eene sluit het andere niet uit. Voor hem, die over meer vrije uren kan beschikken, dan met menig onderwijzer 't geval is, is die beantwoording, al wordt ze niet bekroond, eene nuttige en aanbevelingswaardige oefening. Hierom worden aan de hoofd- en hulponderwijzers in Drenthe de volgende onderwerpen, of prijsvragen, voorgesteld. De eerste is eene zamensmelting, en beperking tegelijk, van de vragen door den Inspecteur en door 't Schoolgezelschap van 't 2de en 5de District, ontworpen.

1) Hoe moet het onderwijs in de taal en spraakkunst op de *lagere* school, door alle klasse heen, worden gegeven; welke gang moet hierin gevolgd worden; hoedanig moeten de oefeningen zijn, om met eenigen grond te kunnen verwachten, dat de leerling, na een getrouw schoolbezoek, op den ouderdom van elf, twaalf jaar de school verlatende, in staat zal zijn, de naamvallen te onderscheiden, en de eenvoudigste regels van verbuiging, vervoeging en spelling in acht te nemen; te gelijk eenige aanvankelijke bedrevenheid verkregen hebben in 't schriftelijk uitdrukken zijner gedachten? — Bij den aan te wijzen gang, moet men zich niet eenig tot groote scholen bepalen, maar ook die, gelijk de meeste in Drenthe zijn, met maar één onderwijzer op 't oog hebben. 't Gewigt van goede spreekoefeningen; de waarheid, dat wèl te leeren spreken de naaste weg is, om wèl te leeren schrijven, zijn punten, die, bij de beantwoording vooral in 't licht schijnen te moeten gezet worden.

2) *'t Menschelijk leven* van *van Haren*, in een goeden stijl in proza over te brengen, met bijvoeging, op 't einde, van alle ophelderingen, die 't stuk, in zijn geheel en in zijne bijzonderheden, beter kunnen doen uitkomen, genomen van 't standpunt van jongelieden. — Inzending der stukken, ten laatste, 1 *Junij* 1863: aanmoediging voor 't beste antwoord op elk der vragen f 10—„; voor de twee daarop volgende, loffelijke vermelding.

Aan hulponderwijzers en kweelingen worden de volgende voorstellen gedaan:

1) een afschrift van „'t menschelijk leven,” van *van Haren*, in te zenden, in de gewone spelling overgebragt, om 't naauwkeurigst en fraaist geschreven, met staande of loopende hand.

2) Een verbeterd en net afschrift van de *eerste* Verzameling van verbeteropgaven (Assen, *van Gorcum*). De inzender moet tevens in staat zijn, van zijne verbeteringen rekenschap te geven.

3) Een vergelijkend examen over de tweede afdeeling van de „vormleer van *Bouwman*;” te gelijk in 't vlug, naauwkeurig en net teekenen der figuren. De bedoeling is niet, dat die afdeeling worde van buiten geleerd en opgezegd, maar dat ze worde begrepen en verwerkt; en dat dit blijke uit de antwoorden der mededingers; in zelf gedachte taal, en in de toepassing van 't geleerde.

4) De eerste 78 bladzijden van „de Natuurkunde in de lagere scholen,” (Gron. *Scholtens*) op gelijke wijze, bij vergelijkend examen.

Voor elke opgaaf zijn vier aanmoedigingen: de eerste f 7—„, de tweede f 5—„, de derde f 3—„, de vierde loffelijke vermelding, naar bevind van zaken, van een of meer. De antwoorden 1 en 2 moeten, ten laatste, ingezonden worden 1 Junij 1863, met naambriefjes, waarop *van buiten* dezelfde spreuk staat, als onder 't antwoord. De examens 3 en 4 hebben plaats gelijktijdig met het voorjaars-examen 1863.

In 't vorige jaar waren, als oefeningen voor hoofd- en hulponderwijzers, de twee volgende vragen voorgesteld:

1) Als wij de Vaderlandsche historie nagaan, van den Spaanschen tijd af tot heden, welke voordeelen van verschillenden aard vinden wij dan, dat, onder hoogere leiding, de omwenteling van 1795 heeft opgeleverd, zoo voor den Staat in 't algemeen als voor de bijzondere deelen; vooral ook tot versterking van den zedelijken band tusschen Vorst en Volk?

2) Wat is heuristisch onderwijs, ook wel de *zelfzoekende* leervorm genoemd? Omschrijf 't; en zet de toepassing uiteen op 't onderwijs in de rekenkunde, in de eigenschappen der evenredigheden, en bepaald in den regel van drieën. Men moet zich, volgens de mondelijke opgave in de Bijeenkomst 1861, en de latere circulaire, Maart 1862, voor de toepassing niet tot de rekenkunde beperken; maar ook in andere vakken deze manier van onderwijs voordoen.

Drie antwoorden waren ingekomen op de eerste vraag. Alle drie zijn door de vijf beoordeelaars beschouwd als verre van onverdienstelijk te zijn, vooral de kortheid des tijds in aanmerking genomen en den omvang van 't onderwerp. Op dat met de spreuk „Bloeije 't Vaderland!” vereenigden zich drie stemmen. Twee waren voor „Nadenken en onderzoek” enz. 't Derde stuk „Wel hem die het daglicht” enz. werd geoordeeld meer eene vlugtige schets dan eene uitgewerkte verhandeling te zijn, en kon daardoor, voor 't overige in zijne waarde gelaten, niet in vergelijking komen. De schrijver van 't bekroonde stuk bleek te zijn de hoofdonderwijzer *A. H. Dikboom* te Beilen. Op gedane uitnoodiging, heeft zich als schrijver van het tweede bekend gemaakt *J. Brals*, met acte van hoofdonderwijzer te Assen; en van 't derde *E. Blaauw*, hoofdonderwijzer te Zuidlaren.

Op de tweede vraag was maar één antwoord ingekomen, in 't welk 't heuristisch onderwijs op alle vakken, zoo vele daarvoor vatbaar zijn, was toegepast. 't Is eenparig door beoordeelaars de voorgestelde aanmoediging waardig gekeurd. De schrijver was *J. Brals*, met acte van hoofdonderwijzer te Assen.

Voor den wedstrijd van 't fraaiste schrift, waren *een en twintig* prijsschriften ingekomen. De eerste prijs is toegekend aan *L. Meijer*, hoofdonderwijzer te Coevorden; de tweede aan P. *Kat*, kweekeling bij de normaallessen te Assen; de derde aan den hulponderwijzer *H. Zwiers* te Assen. Ook onder de achttien niet bekroonde schriften waren nog zeer goede. Daarenboven om zes en dertig groot octavo-bladzijden, deels kleinen druk, af te schrijven, hiertoe behoort voor jonge menschen, aan copiëren niet gewoon, een zekeren moed en tevens volharding. Op dien grond had men gewenscht, hier alle mededingers loffelijk bij name te vermelden, en daartoe van eenige reeds de vrijheid. De onmogelijkheid om die van allen te vragen, heeft het echter noodzakelijk gemaakt, dit plan op te geven.

Ten einde er eene proef mede te nemen, en omtrent de meerdere of mindere bruikbaarheid later te berigten, is aan elk der afdeelingen van de onderwijzersgezelschappen 1 exempl. uitgereikt van „Honderdtal gesteendrukte brieven,” 's Hertogenbosch 1862. Twee exemplaren van 't derde deel van 't vervolg van „*Arends* Geschiedenis des Vaderlands,” door den Heere Minister van Binnenlandsche Zaken aan den Inspecteur om weg te schenken, gezonden, zijn, met onderling goedvinden, afgestaan aan de onderwijzersgezelschappen van 't derde en vierde Distr., die, beide vroeger één, als 't minst rijk aan boeken moeten beschouwd worden. Van de werkjes, waarvan de uitgevers een exemplaar aan den Inspecteur hebben gezonden, heeft hij aan de aandacht der onderwijzers en kweekelingen aanbevolen 't zangonderwijs van *Worp*; de handleiding voor kweekelingen van *Hemkes*, 1862, en de algemeene Geschiedenis van *Assmann*; niet om andere werkjes te verdringen, maar om met deze te gelijk te worden geraadpleegd, onderling vergeleken en gebruikt.

Ten slotte der eigenlijke werkzaamheden, middelijk ter verbetering van 't schoolgezang, is, onder leiding van de HH. *J. F. N. Obbes* en *J. Hindriks*, eene gemeenschappelijke zangoefening, met begeleiding van 't orgel, door de onderwijzers gehouden, die, naar 't oordeel van deskundigen, als proeve beschouwd, niet ongunstig is afgeloopen.

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

17 Sept. J. D. W. te Ruinen, wegens moedwillige mishandeling veroordeeld tot 8 dagen cellulaire gevangenisstraf, f 8—„ boete en kosten. — R. B. te Hoogeveen, wegens moedwillige mishandeling veroordeeld tot 15 dagen cellulaire gevangenisstraf en f 8—„ boete. — J. L. te Beiler Tiendeveen, wegens moedwillige mishandeling veroordeeld tot 15 dagen cellulaire gevangenisstraf en f 8—„ boete. — L. H. te Schoonebeek, wegens moedwillige mishandeling veroordeeld tot 15 dagen cellulaire gevangenisstraf en f 8—„ boete.

Advertentien.

Het behaagde den Algoede heden morgen weer van ons te nemen het Meisje, in wier aanzijn wij ons slechts 3 dagen mogten verheugen.

Havelte, 16 September 1862.

J. HINDRIKS
H. HINDRIKS—REINDERS

Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat tot **SECRETARIS-PENNINGMEESTER** van ***'t Fonds voor Weduwen en Weezen van openbare Onderwijzers in Drenthe*** is benoemd de Heer **G. R. W. KIJMMELL** te Assen, op wien diensvolgens, van heden af, de briefwisseling overgaat, alsmede alle ontvangst en uitgaaf, 't Fonds betreffende.

Assen, 12 Sept. 1862.

d'Inspect. NASSAU

NOORD-WILLEMS-KANAALMAATSCHAPPIJ.

De **AANDEELHOUDERS** in deze MAATSCHAPPIJ worden bij dezen uitgenoodigd te willen bijwonen de **BUITENGEWONE ALGEMEENE VERGADERING**, te houden ***Donderdag den 2den October e.k.***, des voormiddags te 11 uur, te Assen, ten huize van den Koffijhuishouder SCHUT, ten einde te beraadslagen over het **VOORSTEL** vervat in den heden aan de DEELHEBBERS afgezonden brief.

Groningen, 12 September 1862.

Namens Commissarissen der N. W.-K.-M.,
J. W. QUINTUS,
Secretaris.

VAN DRUTEN en BLEEKER te Sneek geven uit:

OTTILIE WILDERMUTH,
IN HET DAGLICHT.

TAFEREELEN UIT HET WERKELIJK LEVEN.

Uit het Hoogduitsch door P. VAN OS. f 1.80. Geb. f 2,20 zijnde deel XIII der tweede afdeeling hunner ***goedkoope Bibliotheek voor alle Standen,*** waarin mede verschenen:

THIELE, Geschiedenis der Christelijke Kerk, 2 d'n f 1—80
BURMEISTER, Geschiedenis der Schepping, 3 dln. „ 3—50
JOHNSTON, de Scheikunde in het dagelijksch leven, 2de druk, 3 deelen . . . „ 3—00
ROTTECK, Geschiedenis van den laatsten tijd, 3 dln. „ 3—30
CRUGER, Grondbeg. der Natuurkunde, 2de dr., 3 dln. „ 3—90
DIESTERWEG, Sterrekunde, 2e druk, 2 deelen „ 2—60
HARTWIG, de Zee en hare wonderen, 2 deelen „ 1—90
ELWES, de Zee en hare beheerschers, 3 deelen „ 1—70
BERGHAUS, wat men van de Aarde weet, 4 dln. „ 4—80
GRESSLER, de Aarde, haar Kern, Schors en Kleed, in verband met de belangrijkste verschijnselen der natuur. 1 dl Tekst en 1 dl. Atlas met 24 gekleurde platen, . . „ 2—90
WITTWER, de Aarde en hare wonderen, 3 dln. „ 3—60
POSTEL, Anorganische en Organ. Scheikunde, 2 deelen „ 2—60
WINKLER, Natuurl. Geschied. van het Dierenrijk, 1e deel . . . . . „ 1—50
VAN WESTHREENE, Levensstrijd en Levensvreugde, 2 deelen met 2 titelplaten . . „ 3—90
GRUBE, Schetsen en Tafereelen uit het leven der Natuur en der Menschen. — AZIE en AUSTRALIE „ 1—40
AMERIKA „ 1—40
ASSMANN, beknopte Algemeene Geschiedenis. 1e dl., 1ste st. Oude Geschiedenis. 70 cts. — 2e st. Geschied. der Middeleeuwen. 70 cts — 2e dl, 1ste st. Nieuwere Geschied. 70 cts — 2e st. Nieuwste Geschied. 70 cts.
ENKLAAR, de Natuur. 1ste st. De Sterrenhemel 25 cts. — 2de st. De Ontwikkelingsgeschied. d. Aarde 25 cts.

BEURTVEER ASSEN-GRONINGEN.

De SOLLICITANTEN om de betrekking van ***BEURTSCHIPPER*** of ***SCHUITEVAARDER*** tusschen ***Assen*** en ***Groningen***, die daarvan thans nog gading maken, worden uitgenoodigd, om vóór den 31 dezer maand aan Burgemeester en Wethouders van Assen schriftelijk op te geven, welk VEER zij verlangen.

Het VEER zal worden bevaren door ***twee Schepen***, bestemd tot het vervoeren van PASSAGIERS en GOEDEREN, en door ***twee Marktschepen***, bestemd tot het vervoeren van GOEDEREN, overeenkomstig de bepalingen van het Reglement en Tarief door de gezamenlijke Gemeentebesturen vastgesteld.

DAGELIJKS zal eene ***TREKSCHUIT*** varen van ***Groningen*** naar ***Assen*** en terug, en eene van ***Assen*** naar ***Groningen*** en terug, des Dingsdags en Vrijdags een ***MARKTSCHIP*** van ***Assen*** naar ***Groningen*** en terug, en des Donderdags van ***Groningen*** naar ***Assen*** en terug.

Het REGLEMENT ligt ter inzage ter Secretarie te Assen

Zwolsche
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

AANVANG DER WINTERDIENST 1°. October 1862, zullende van af dien datum de STOOMBOOTEN dezer Maatschappij ***dagelijks*** vertrekken:
Van ZWOLLE 's morgens 7½ ure.
Van AMSTERDAM 's morgens 8 ure

Komt en onderzoekt!

De ondergeteekende neemt door dezen de vrijheid, aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend te maken, dat hij de ***12 halve Ned ponden BROOD***, beste qualiteit, thans verkoopt voor ***46 centen***.

J. T HOUTMAN,
bij Assen.

Wordt gevraagd,

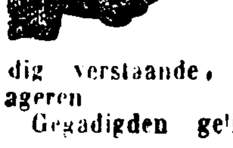

tegen behoorlijk salaris, met 1°. November e.k., een ***KORENMOLE NAARSKNECHT***, ongehuwd, P. G., het **malen en pellen** grondig verstaande, om als ***Meesterknecht*** te kunnen ageeren

Gegadigden gelieven zich met franco brieven, doch liefst in persoon, aan te melden te Oosterwolde, prov. Friesland, bij

LUDERUS JANSEN.

Op Vrijdag den 17 October 1862, des voormiddags te elf uur, zal te Nieuw-Buinen, ten huize van HENDRIK OOSTING worden overgegaan tot den

finalen verkoop

van de ***VEENPLAATS*** no. 28 te Exloërmond, gemeente Odoorn, met de daarop staande ***KOORNMOLEN*** en ***BEHUIZING***; zijnde de Veenplaats groot 15.87.80, en behoorende aan HENRICUS LAURENTIUS REMMERS

Deze verkoop geschiedt ten verzoeke van J. A. TER WISCH te ter Wisch, gemeente Vlagtwedde, als eerste hypothecaire crediteur en onherroepelijk gemagtigde.

Bij inzate zijn deze goederen gebragt op f 4900—.

Notaris Mr. C E. KNIPHORST

ABSHAUBBIN'S of ANTI-

Rhumatische Watten.

Uit verscheidene steden wordt mij door mijne Depôthouders geschreven, dat het gebruik der Anti-Rhumatische Watten van Abshaubbin meer en meer toeneemt, doordien de gewezen lijders van mond tot mond haren lof getuigen, vele lijders aan verschillende pijnen in het vleesch, in het gebeente en in de fijnere deelen des ligchaams, zijn daardoor radicaal genezen, zoodat de aanvraag zeer toeneemt. Nimmer was ook een middel bekend, dat zoo algemeen, zoo spoedig en zoo volkomen genas, getuigen dit steeds vele vroegere lijders door hunne attesten. Ook vele vrouwen gebruiken, met goed gevolg, deze Watten tegen zwerende borsten, want zij nemen bij jonge kraamvrouwen de overvloedige melk weg en beletten daardoor het zweren. Bij deze wordt nogmaals ernstig gewaarschuwd tegen de onechte, die door jalousie in den handel zijn gebragt. Tot waarborg der echtheid wordt door den bereider en hoofddepôthouder voortgegaan met al de biljetten, die met ruim 200 hulpdepôts zijn voorzien te onderteekenen.

A. BREETVELT Az.,
Delft, Groote Markt, nevens de Waag.

die deze Watten, voor den prijs van 30 cents per pakje, o. a. verkrijgbaar heeft gesteld bij:

Mej. de Wed. J. A. VAN DER WIJK, Assen.
E. LAKKE, Meppel.
J. VAN DER WOLDE Jr., Hoogeveen.
B VAN WIEREN, Noord-Barge.
K. TIMMERMANS, Steenwijk.
C. A. FABER, Wolvega.
J G. SWART, Wildervank.
S BAKKER, Stads-Kanaal.
D VAN GELDER, Blokzijl
A C. FABER, Oosterwolde

En meer Dépôts in andere Provinciën

COCOS-ZEEP.

Deze ZEEP schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 cent.

Bij het wasschen van gekleurde goederen en zijden en wollen stoffen, doet zij — van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid — de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.

Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur door droogte en lekkerheid in het gevoel. De nagemaakte gelijken in kleur en gevoel veel op eene vetkaars.

De goede echte soort van het Verkoophuis heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het etiquet. Etiquetten en Stempel heeft men intusschen nagemaakt, met uitzondering van de naam » *H. Kerkhoff*," welken men ter misleiding van het Publiek in de nagenoeg gelijkluidende » *H. Neuhoff*" veranderde. Onder dezen stempel nu verkoopt thans een bekende knoeijer zijn namaaksel.

Wij verzoeken de Depôthouders instantelijk hunne kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

Het Persisch Insectenpoeder doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 Cents.

Portman'sche Politoer of Wrijfwas met gebruiksaanwijzing. Het fleschje kost 15 cent.

Brabänders Chocolade-Koekjes met wormafdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de kinderen genomen.

De geneesheeren Beijer Geerling Hopman en Fahrmeisterbebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van. Zij kosten 40 cents het doosje.

Het gunstig bekende Schumacher's Poetspoeder, dat het spoedig en op de gemakkelijkste wijze het metaal schoonmaakt, is weder voorhanden.

VLIEGENLIJM,
om vliegen te vangen, het fleschje 20 cent.

Brabänders Stijfselglans doet het ijzer glad en gemakkelijk over het goed heenloopen en het goed krijgt eenen mooijen glans. En zakje kost 13 cents.

De nieuwe Minerale Lijm is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van porcelein, glas, hout, marmer, ijzer of ander metaal, zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde breken zal. Een fleschje kost 30 cents.

Het Vlekkenwater neemt alle mogelijke vetvlekken weg uit zijden, wollen en andere stoffen, zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per Flacon 40 cent, groote flesch f1.—

Amsterdam, Verkoophuis. — Assen, H. P. A. van Gorcum. — Coevorden, C. J. van der Scheer. — Dedemsvaart, H. L. van der Vecht. — Gorredijk, S. G. Zwart. — Hoogeveen, Jan van der Wolde Jr. — Oldemarkt, van der Wenden. — Steenwijk, K. Timmerman. — Meppel, Wedw. J. L. Lagro.

En in de bekende Dépôts in de andere steden.

BURGERLIJKE STAND

BORGER 1—15 Sept. Ondertrouwd en gehuwd geene. — Bevallen: Grietje Smit geb. Poppe van zoon. Johanna Thöne geb. Heinz van zoon; Fennechien Hebels geboren de Jonge van dochter. Jantien Kamps geb. Hilberts van dochter. Hinderkien Wigchers geb. Christoffers van zoon. Lammechien Diemer geb. geboren Oving van zoon. Frouwkje Venema geb. de Graaf van zoon. Janna Nijenhuis geb. Hiddingh van dochter. — Overleden: Marchien Martens wed. H. Brinks oud 59 jaren. Jantien Hooiveld oud 19 jaren. Hendrik Vijfschaft oud 42 jaren.

MARKTBERIGTEN.

Groningen 16 Sept.

Tarwe Oml.	72 ℔	f 00-00	Garst N. Winter	54 ℔	f 5-15
» Old.	72	-00-00	—— dito	56	- 0-00
—— Oml. 1862	68	- 8-10	—— Zomer	56	- 5-15
—— dito	70	- 8-70	—— Knobbe	58	- 5-60
—— Old.	66	7-25	Boekweit Zand	62	- 5-60
—— dito	68	- 7-85	—— dito	64	6-00
			—— N. Zwarte	64	5-85
Rogge N. Inland.	64	- 6 60	—— Oude	64	5 65
—— dito	66	7 00			
—— Buit.	70	- 7-60	Paardeboonen		f 6 50a7.00
dito	64	- 0-00	Groene Erwten		8 50a10.00
Haver Dikke 1862	40	- 8-30	Graauwe dito		8 50a10.00
—— dito	46	- 3-90	Koolzaad 1860		12.50a15 15
—— Voer 1862	36	- 2-65	Gort grove		9.50 a10.00
—— dito	38	- 2-90	—— parel		12.00a15.00
—— Zw. 1862	36	2-70	Olie, raap p.v.		46.00a00.00
—— dito 1862	38	- 2-90	Boter, 1e soort		32.50a00.00
			—— 2e »		30.00a00.00

Oude tarwe stil, nieuwe meer aan en lager verkocht. — Rogge in een doen. — Boekweit 10 cent aangenamer. — Zware Gerst als voren, ligte bijna zonder koopers. — Haver over 't geheel minder begeerd en iets lager afgegeven. — Boonen in de beste soorten als voren, afwijkende weinig gevraagd. — Koolzaad ruim prijshoudend. — Gort stil.

Steenwijk 15 Sept. Rogge f 6.50 a f 8.00. Boekweit f 5.80 a f 6.50 — Boter ½ vat f 18.00 a f 20.00.

Oldemarkt 13 Sept. Rogge f 7.40 a f 0.00. Boter een vierde vat f 45.00 a f —.

Heerenveen 6 Sept. Rogge f 7.00 a f 7.50. Boekweit f 5.60 a f 6.65 — Boter f 46.00.

Noordwolde 11 Sept. Rogge f 7.60 a f 7.80. Boekweit f 6.00 a f 6.50. Boter 1 Ned. ℔ f 0.98 a f 1.15.

Coevorden, 15 Sept. Rogge f 7.30 a f 7.65 — Boekweit f 5.75 a f 6.30. — Boter per Ned. ℔ 70 cts.

Amsterdam, 15 Sept.

TARWE bij kleinigheden onveranderd, 130 ponds bonte Poolsche f 355 f 360 f 362. 119 ℔ jarige Friesche f 280 aan de Zaan.

ROGGE dadelijk onveranderd, 118 ℔ Archangel f 214' 118 ℔ Petersb. f 214, 123 125 ℔ Pruissische f 225 f 232, 120 ℔ Odessa f 208, 120 ℔ Berdianski f 210.

Op levering iets lager, , in October f 196 f 195 f 196, Mei 1863 f 195 f 194.

BOEKWEIT met weinig omgang onveranderd, 120 ℔ Gooische f 202; 122 ℔ Amersf. f 208.

KOOLZAAD merkelijk williger; geringe Friesche 65 £, op 9 vaten in Sept. en Oct. 83 £, November 83½ £, April 84½ £.

LIJNZAAD onveranderd. 110 ℔ Archangel f 387½ 109 ℔ Nerva f 375 110 111 ℔ dito f 380.

RAAPOLIE dadelijk en op levering merkelijk williger; op 6 weken f 49¼, Vliegend f 48, Oct. f 47½ f 47¾ a f 48; Nov. en Dec. f 48 a f 48¼, primo Mei 1863 f 48 a f 48¼.

LIJNOLIE dadelijk en op levering wel zoo aangenaam, op 6 weken f 46¼; Vliegend f 45, Oct. f 44½, Nov. f 43½, Dec. f 42¼, primo Maart, April en Mei f 40 a f 40¼.

HENNEPOLIE op zes weken f 47¼, Vliegend f 46.

RAAPKOEKEN f 86 a f 92.

LIJNKOEKEN f 11½ a f 14½.

SCHIEDAM, 15 Sept. Moutwijn f 14¼. — Jenever f 19¾ Amst proef f 21

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN

AMSTERDAM, 1862.

	pct.	15 Sept.	16 Sept.		pct.	15 Sept.	16 Sept.
Nederl.				**Polen.**			
Werk. Schuld	2½	$64\frac{9}{16}$	64½	Aand. fl. 500			162¼
dito	3	76¾	$76\frac{11}{16}$	Obligatien	4	79	
dito	4	$99\frac{13}{16}$	$99\frac{13}{16}$	**Spanje.**			
Amort Synd.	3½			Obligatien	2	$44\frac{3}{8}$	$44\frac{7}{16}$
Handelm.	4½	137¾	137½	Obligatien	3	$53\frac{1}{8}$	
O.I. Leening	4	99½	$99\frac{5}{8}$	Binnenl.	3	$48\frac{5}{8}$	48½
Aand. H.Spw.		$94\frac{5}{8}$		Amortisable		$19\frac{3}{8}$	$19\frac{11}{16}$
dito Rijnspw.	4½	106¾	106¾	Bewijz. Coup.		$9\frac{1}{8}$	10¼
Ned. Bank				**Oostenr.**			
Rusland.				Obl. Goll	5		55¼
Obl. Hope	5	$101\frac{7}{8}$	$101\frac{7}{8}$	dito	4		
Cert. 1831/33	5	$82\frac{5}{8}$		Obl. Metall.	5	52	$51\frac{15}{16}$
dito 1840	4	74¼	74¼	Obl. Rente A.	5	$74\frac{5}{16}$	$74\frac{3}{8}$
Or. 2e3e4e L.	4	$74\frac{3}{8}$	74¼	Obl. Nation.	5	$60\frac{13}{16}$	$60\frac{7}{8}$
Cert. 5e L.				„ Metall.	2½	26¾	$26\frac{11}{16}$
dito 5e Serie	5		82¼	**Belgie.**			
dito 1855 6eS.	5	90½	$90\frac{3}{8}$	Certificaten	2½		
dito van Ass.	6	53½	53½	Rothschild	2½	54¾	55
				Portugal.			
				Obligatien	3	$45\frac{7}{16}$	$45\frac{9}{16}$

15 Sept.

Nationale fondsen waren nagenoeg onveranderd. Voor buitenlandsche leverde de markt weinig bijzonders op, algemeen was de stemming zeer vast.

De Rescontre der aandeelen Nederl. Handelmaatschappij was vrij levendig, de passagiekoers was $137\frac{5}{8}$, terwijl de volgende Rescontre is vastgesteld op 17 Nov. e.k.; de prolongatie was van ¼ pct. tot pari.

16 Sept.

Handel en variatien waren heden op nieuw onbeteekenend; van buitenlandsche fondsen was naar Spaansche Couponsbewijzen tot betere prijs eenige vraag.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.